

Ἡ φοιτητική ζωὴ ἀποτελεῖ γιὰ κάθε νέο ἄνθρωπο ἓνα μεταβατικό στάδιο συνειδητοποίησης καὶ ταυτόχρονα μιὰ προπαίδεια γιὰ τὸ μέλλον - τὸ δικό του καὶ τῆς κοινωνίας μέσα στὴν ὁποία ζεῖ.

Ἡ παγκοσμιότητα τοῦ φοιτητικοῦ κινήματος, ὁ ρόλος του στὴν πρωτοπορία τῆς κοινωνίας, ἡ τοποθέτησή του στὰ μεγάλα προβλήματα πού συγκλονίζουν τὴν ἀνθρωπότητα, τέλος ἡ κριτικὴ του στάση στὴν περασμένη γενιά κι ὁ ὄραματισμὸς του γιὰ τὴν ἐπόμενη, δίνουν ξέχωρη σπουδαιότητα, ἀλλὰ καὶ σημαντικὴ δυσκολία στὴ διαπραγμάτευση ἑνὸς θέματος πού προσπαθεῖ ν' ἀπαντήσῃ σέ μερικά στοιχειώδη καὶ καίρια ἐρωτήματα, ὅπως, τί ἄραγε εἶναι φοιτητής, ποιά ἡ ἀποστολὴ του, γιατί σήμερα ὄλο καὶ περισσότεροι ἄνθρωποι μιλοῦν ὄλο καὶ περισσότερο γιὰ τοὺς φοιτητές, πού πάλι φαίνονται νὰ ταραζοῦν ὄλο καὶ περισσότερο τὸ τέλος πού δημιούργησε ὁ πόλεμος.

Θὰ προσπαθήσουμε σέ τοῦτο τὸ ἄρθρο νὰ δώσουμε μερικά χαρακτηριστικὰ τοῦ φοιτητῆ, πού θὰ μᾶς εὐκολύνουν στὴ συναγωγή ὀρισμένων συμπερασμάτων. Μιὰ σύντομη ἱστορικὴ ἀνασκόπηση ἐξάλλου θὰ μᾶς δείξει σέ ἐπόμενο ἄρθρο τὴν πορεία τοῦ φοιτητικοῦ κινήματος ἀπὸ τὴ δημιουργία τοῦ πρώτου Πανεπιστημίου μέχρι τὴν ἐποχὴ μας.

Ὁ καταστατικὸς χάρτης τῆς Ἐθνικῆς Φοιτητικῆς Ἐνωσης Ἑλλάδας δίνει γιὰ ὄρισμό: ὁ φοιτητής εἶναι νέος, ἐργαζόμενος, διανοούμενος. Ἐντούτοις ὁ ὄρισμὸς αὐτὸς εἶναι πολὺ γενικὸς καὶ καθόλου κατατοπιστικὸς γιὰ ν' ἀπαντήσῃ στὰ παραπάνω ἐρωτήματα.

Οἱ φοιτητές ἀποτελοῦν μιὰ κοινωνικὴ ὁμάδα πού εἰδωμένη ἀπὸ τὴν κοινωνία συνολικὰ ἔχει σὰ βασικὸ χαρακτηριστικὸ τὴν π ρ ο σ κ α ι ρ ι ν ὄ τ η τ α. Δηλαδή ὑπάρχει μιὰ συνεχῆ ροὴ ἀτόμων πού ἔχουν συγκεκριμένα προβλήματα καὶ αἰτήματα μόνο κατὰ ἓνα μικρὸ χρονικὸ διάστημα συγκριτικὰ μέ ἄλλες κοινωνικὲς ὁμάδες πού ἔχουν μόνιμο χαρακτήρα. Τὰ προβλήματα καὶ αἰτήματα πολλές φορές ἐπιλύνονται, ὅταν τὸ ἄτομο ἔχει πάφει νὰ εἶναι φοιτητής, κι σὺτό καὶ πρὸς τίς δύο κατευθύνσεις: εἴτε ὠφελεῖται ὁ ἴδιος ἀργότερα σάν ἀκαδημαϊκὸς πολίτης, εἴτε ὠφελεῖται ἡ φοιτητικὴ γενιά πού ἀκολουθεῖ. Αὐτὸς εἶναι ὁ σπουδαιότερος λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖο οἱ φοιτητές δέν ἀποτελοῦν τάξη, ἀλλ' μιὰ "μικρὴ κοινωνία" μέ καθορισμένα χαρακτηριστικὰ καὶ συγκεκριμένο ρόλο. Πού μπορεῖ νὰ χαρακτηριστεῖ τὸ καμίνι τῆς διάπλασης τῶν νέων ἀνθρώπων γιὰ τοὺς ἀμέσως παρακάτω λόγους:

Ἄν γιὰ μεθοδολογικὴ σκοπιμότητα ἀποκόψομε τὸ σύστημα τῶν φοιτητῶν ἀπὸ τὴν ὑπόλοιπη κοινωνία καὶ τὸ ἐξετάσομε, μποροῦμε νὰ παρατηρήσομε τίς ἐξῆς κύριες εἰδοποιές διαφορές:

-Οἱ φοιτητές βρίσκονται στὴν ἡλικία τῆς κοινωνικοποίησης. Ταυτόχρονα δηλ. μέ τίς σπουδές τους περνοῦν ἀπὸ τὸ στάδιο τοῦ μαθητῆ (μειωμένα κοινωνικὰ δικαιώματα) στὸ στάδιο τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ μέ πλήρη δικαιώματα. Αὕτῃ εἶναι ἡ τυπικὴ πλευρά. Οὐσιαστικὰ ἐπέρχεται ἰσχυροποίηση τῆς κρίσης, πλουτισμὸς τῶν γνώσεων, βαθύτερη συνειδητοποίηση.

-Εἶναι συνηθισμένη ἡ μετάταξη τῶν φοιτητῶν, τὸ πέρασμα ἀπὸ μιὰ τάξη σέ ἄλλη. Ἔτσι ὄχι σπάνια γιὸς ἀγρότη γίνεται μηχανικὸς, γιὸς ἐργάτη δικηγόρος, κ.λ.π. Τοῦτο ἔχει τεράστια σημασία στὴ διαμόρφωση τῶν ὁμάδων πού ἀπαρτίζουν τὸ κοινωνικὸ οἰκοδόμημα.

Σὰ δευτερεύοντα χαρακτηριστικὰ μποροῦν νὰ ἀναφερθοῦν:

-Οἱ φοιτητές χαρακτηρίζονται ἀπὸ ὑψηλὸ μορφωτικὸ ἐπίπεδο. Ἐχουν συνήθως τὸν ἀπαιτούμενο χρόνο καὶ τίς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιὰ νὰ μορφωθοῦν γενικά καὶ εἰδικὰ στὴν ἐπιστήμη πού ἀκολουθοῦν.

-Ἡ ἡλικία τοὺς δίνει ὀρισμένα γνωρίσματα, ὅπως ἐνθουσιασμὸ ἀύθορμητισμὸ ἀνιδιοτέλεια. Αὐτὰ ἔχουν σὰ συνέπεια τὴν ἀύξημένη ἀγωνιστικότητά καὶ παράλληλα τὴν εὐκολότερη κατάκτηση ἢ ἀποδοχὴ τῶν αἰτημάτων.

-Τέλος οἱ φοιτητές ἀποτελοῦν τὴ "χρυσὴ ἐλπίδα" κάθε ἔθνους καὶ ἐπομένως ὅλης τῆς ἀνθρωπότητας. Γιατί ἀπ' αὐτοὺς θὰ ξεπηδήσουν τὰ μελλοντικὰ στελέχη τῆς κοινωνίας σέ βασικούς τομεῖς της καὶ κυρίως οἱ αὐριανοὶ ἡγέτες της. Ἔτσι ἀπὸ τὴ θέση τους οἱ φοιτητές δημιουργοῦν μιὰ ELITE πού δείχνει τὸ βαθμὸ προόδου τῆς μελλοντικῆς κοινωνίας. (Δημήτρης Χ.)